

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 15 april 1998 door de Minister van Sociale Zaken en de Minister van Volksgezondheid en Pensioenen verzocht hun, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 10 juli 1990 houdende vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning van psychiatrische verzorgingstehuizen", heeft op 16 april 1998 het volgende advies gegeven :

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Affaires sociales et le Ministre de la Santé publique et des Pensions, le 15 avril 1998, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 10 juillet 1990 fixant les normes pour l'agrément spécial des maisons de soins psychiatriques", a donné le 16 avril 1998 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door het feit dat

- de registratie van de Minimale Psychiatrische Gegevens vanaf 1 juli 1996 van toepassing is in de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische afdelingen in de algemene ziekenhuizen en dat het implementatieproces geslaagd is;
- het van bij de aanvang de bedoeling was te komen tot een uniforme registratie voor de gehele residentiële psychiatrische zorgverlening, waarbij omwille van organisatorische, financiële en programmatorische redenen werd geopteerd om het registratie-instrument in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen een jaar later te implementeren;
- op dit ogenblik de verschillende voorwaarden zijn vervuld om vanaf 1 januari 1998 tot een algemene implementatie over te gaan;
- vanaf 1 januari 1998, budgettair de nodige middelen voorzien zijn om de registratie in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen te financieren;
- ter voorbereiding van de implementatie in de instellingen, een introductiedag en opleidingsdagen voor de M.P.G.-verantwoordelijken worden georganiseerd".

*

*

*

.../...

Met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, beperkt de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

Dit onderzoek noopt tot het maken van de volgende opmerkingen.

*

*

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerpbesluit strekt ertoe, in het koninklijk besluit van 10 juli 1990 houdende vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning van psychiatrische verzorgingstehuizen, bijkomende (erkenning)voorschriften in te voegen volgens welke bepaalde minimale psychiatrische gegevens door de psychiatrische verzorgingstehuizen geregistreerd en meegedeeld moeten worden aan de minister tot wiens bevoegdheid de Volksgezondheid behoort (ontworpen artikel 31bis, § 1).

Die statistische gegevens worden in de bijlage bij het ontwerpbesluit opgesomd.

.../...

Die registratie heeft tot doel het te voeren gezondheidsbeleid te ondersteunen (ontworpen artikel 31bis, § 2).

Zij moeten per magnetische drager verstuurd worden (ontworpen artikel 31bis, § 3, eerste lid).

Sommige gegevens dienen jaarlijks geregistreerd en verstuurd te worden, andere per semester of per kwartaal (ontworpen artikel 31ter, §§ 1, 2 en 3).

Voor bepaalde steekproefgegevens worden de duur van de registratieperiode en het aantal personen waarvoor de registratie moet geschieden beperkt (ontworpen artikel 31ter, § 4).

Ten slotte voorziet het ontwerp in de aanstelling in het psychiatrisch verzorgingstehuis van een persoon verantwoordelijk voor de coördinatie van de te registeren gegevens en voor het contact met het ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu (ontworpen artikel 31quater).

Rechtsgrond voor het ontwerp biedt artikel 5, § 1, van de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en betreffende sommige andere vormen van verzorging.

.../...

OPMERKINGEN

Aanhef

1. Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan en moet die motivering overgenomen worden in de aanhef van de verordening.

In onderhavig geval bevat de aanhef van het ontwerp naast die motivering nog bijkomende consideransen die evenwel niet in de adviesaanvraag terug te vinden zijn (zevende, achtste en negende lid van de aanhef). In de mate dat het met die consideransen de bedoeling is om het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag te ondersteunen, zijn zij niet geoorloofd en moeten zij uit het ontwerp weggelaten worden.

2. Aangezien artikel 5, § 1, van de genoemde wet van 27 juni 1978 de rechtsgrond voor het ontwerp biedt verbeteremen in het eerste lid van de aanhef als volgt : "Gelet op de wet van 27 juni 1978 tot wijziging van de wetgeving op de ziekenhuizen en betreffende sommige andere vormen van verzorging, inzonderheid op artikel 5, § 1, gewijzigd bij de wet van 8 augustus 1980 en bij het koninklijk besluit nr. 59 van 22 juli 1982;".

.../...

Artikel 1

1. Aangezien het de bedoeling is om de registratie van de minimale psychiatrische gegevens als "functionele norm" in te voeren waaraan de psychiatrische verzorgingstehuizen moeten voldoen, moet de eerste zin van het ontworpen artikel 31bis, § 1, geformuleerd worden als een verplichting.

Volgens de gemachtigde ambtenaar moet bovendien in diezelfde zin naar artikel 3 verwezen worden in plaats van naar artikel 1.

2. In het ontworpen artikel 31bis, § 3, tweede lid, bestaat er met betrekking tot de woorden "pour la communication desdites données" een discrepantie tussen de Nederlandse en Franse tekst.

Artikel 2

Volgens de gemachtigde ambtenaar is het niet de bedoeling dat het ontwerp met terugwerkende kracht in werking treedt. De datum van inwerkingtreding van het besluit moet derhalve aangepast worden.

.../...

Bijlage

1. De bijlage bij het ontwerp moet met een afzonderlijk artikel als bijlage bij het koninklijk besluit van 10 juli 1990 worden gevoegd.

2. In punt 1.1.b), van de bijlage moet, volgens de gemachtigde ambtenaar, het woord "ziekenhuisdiensten" vervangen worden door "psychiatrische verzorgingstehuizen".

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

"door het feit dat

- de registratie van de Minimale Psychiatrische Gegevens vanaf 1 juli 1996 van toepassing is in de psychiatrische ziekenhuizen en de psychiatrische afdelingen in de algemene ziekenhuizen en dat het implementatieproces geslaagd is;
- het van bij de aanvang de bedoeling was te komen tot een uniforme registratie voor de gehele residentiële psychiatrische zorgverlening, waarbij omwille van organisatorische, financiële en programmatorische redenen werd geopteerd om het registratie-instrument in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen een jaar later te implementeren;
- op dit ogenblik de verschillende voorwaarden zijn vervuld om vanaf 1 januari 1998 tot een algemene implementatie over te gaan;
- vanaf 1 januari 1998, budgettair de nodige middelen voorzien zijn om de registratie in de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven voor beschut wonen te financieren;
- ter voorbereiding van de implementatie in de instellingen, een introductiedag en opleidingsdagen voor de M.P.G.-verantwoordelijken worden georganiseerd".

*

*

*

.../...

En application de l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la section de législation se limite essentiellement à "l'examen du fondement juridique, de la compétence de l'auteur de l'acte ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites".

Cet examen requiert de formuler les observations suivantes.

*
* *

PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET

Le projet d'arrêté soumis pour avis a pour objet d'insérer, dans l'arrêté royal du 10 juillet 1990 fixant les normes pour l'agrément spécial des maisons de soins psychiatriques, des normes (d'agrément) supplémentaires suivant lesquelles les maisons de soins psychiatriques sont tenues d'enregistrer un résumé psychiatrique minimum et de le communiquer au ministre qui a la Santé publique dans ses attributions (article 31bis, § 1er, en projet).

Ces données statistiques sont énumérées dans l'annexe jointe au projet d'arrêté.

Cet enregistrement a pour but de soutenir la politique de santé à mener (article 31bis, § 2, en projet).

.../...

Les données doivent être transmises sur support magnétique (article 31bis, § 3, alinéa 1er, en projet).

Certaines données doivent être enregistrées et communiquées annuellement, d'autres par semestre ou par trimestre (article 31ter, §§ 1er, 2 et 3, en projet).

Pour certaines données discontinues, la durée de la période d'enregistrement et le nombre de personnes pour lesquelles l'enregistrement doit se faire, sont limités (article 31ter, § 4, en projet).

Enfin, le projet prévoit la désignation, dans la maison de soins psychiatriques, d'une personne responsable de la coordination des données à enregistrer et des relations avec le ministère des Affaires sociales, de la Santé publique et de l'Environnement (article 31quater, en projet).

Le projet trouve son fondement légal à l'article 5, § 1er, de la loi du 27 juin 1978 modifiant la législation sur les hôpitaux et relative à certaines autres formes de dispensation de soins.

OBSERVATIONS

Préambule

1. Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 4 août 1996, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent et cette motivation doit être reproduite dans le préambule de l'acte réglementaire.

.../...

En l'espèce, outre cette motivation, le préambule du projet contient également d'autres considérants qui ne figurent toutefois pas dans la demande d'avis (septième, huitième et neuvième alinéas du préambule). Ces considérants ne sont pas justifiés dans la mesure où ils entendent étayer l'urgence de la demande d'avis; il y a lieu de les omettre du projet.

2. Dès lors que le projet trouve son fondement légal à l'article 5, § 1er, de la loi précitée du 27 juin 1978, il convient de rectifier le premier alinéa du préambule comme suit : "Vu la loi du 27 juin 1978 modifiant la législation sur les hôpitaux et relative à certaines autres formes de dispensation de soins, notamment l'article 5, § 1er, modifié par la loi du 8 août 1980 et par l'arrêté royal n° 59 du 22 juillet 1982;".

Article 1er

1. Dès lors qu'il s'agit de faire de l'enregistrement du résumé psychiatrique minimum une "norme fonctionnelle" à laquelle doivent répondre les maisons de soins psychiatriques, la première phrase de l'article 31bis, § 1er, en projet, sera formulée comme une obligation.

Selon le fonctionnaire délégué, il y a lieu, en outre, de faire référence, dans cette même phrase, à l'article 3 au lieu de l'article 1er.

.../...

2. A l'article 31bis, § 3, alinéa 2, en projet, les mots "pour la communication desdites données" n'ont pas d'équivalent dans le texte néerlandais.

Article 2

Selon le fonctionnaire délégué, il ne s'agit pas que le projet entre en vigueur avec effet rétroactif. Par conséquent, il y a lieu d'adapter la date d'entrée en vigueur de l'arrêté.

Annexe

1. Un article distinct indiquera que l'annexe du projet sera annexée à l'arrêté royal du 10 juillet 1990.

2. Au point 1.1.b) de l'annexe, il y a lieu, selon le fonctionnaire délégué, de remplacer le mot "services hospitaliers" par "maisons de soins psychiatriques".

De kamer was samengesteld uit

La chambre était composée de

de Heren J. DE BRABANDERE,
Messieurs

kamervoorzitter,
président de chambre,

M. VAN DAMME,
L. HELLIN,

staatsraden,
conseillers d'Etat,

Mevrouw A. BECKERS,
Madame

griffier,
greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. D. ALBRECHT, staatsraad.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. D. ALBRECHT, conseiller.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. M.-C. CEULE, eerste referendaris.

Le rapport a été présenté par Mme R. THIELEMANS, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme M.-C. CEULE, premier référendaire.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

A. BECKERS

J. DE BRABANDERE